

Şayloobek Düyşeyev

(1950)

Şair Şayloobek Düyşeyev 29 Şubat 1950 yılında Narın bölgesinin At - Başı ilçesindeki At - Başı köyünde işçi bir ailenin evinde dünyaya geldi. 1968 yılında köy okulunu bitirdi. SSCB'nin 50. yılı adlı Kırgız Devlet üniversitesinin Filoloji Fakültesine girdi ve 1980 yılında mezun oldu. 1968 - 70 yılları arasında Sovyet ordusunda askerlik yaptı. 1970 yılından 1975 yılına kadar fabrikalarda çalıştı. At- Başı ilçe gazetesinde, Narın bölge gazetesi "Narın Gerçeğinde" muhabirlik yaptı. Daha sonra bölge radyo televizyonu komitesinde redaktör

olarak görev yaptı. 1983 yılından bu yana Toktogul Satılганov adlı Kırgız filarmonisinde edebi bölümün başkanlığını yürütmektedir.

"Uçkul" "Alev" gibi kolektif şiir külliyatlarının aktif katılımcısıdır. 1968 yılından beri şiirleri çeşitli gazete ve dergilerde yayınlanmaktadır. İlk şiir kitabı "Afitap" adıyla 1985 yılında çıktı. 1987 yılından beri Kırgız Yazarlar Birliği üyesidir. Kırgızca yayınlanmış eserleri. Afitap (Güneş). Şiirler. F. Mektep, 1985, Kayıtsızlık. Şiirler. F.

Şiirler

KUMURSKA BOL

Bul coldor kumurska col,
Terekter iyet başın.
"Kumurska, kumurska bol!"
biröönün küyöt taşı.

Biröönün küyöt taşı,
Maşına, uçat coldor!
Şamal, şaar, küyöt cazuu :
"Kumurska, kumurska bol!"

Daaldap agıl - tögül
Añgidiñ atkan sayın.
"Zır" etet cagıñ tögün,
"Kur" etet aktay cagıñ.

Irdaysınecekelep
Kızındın beşik toyu!
Telmirgen tereze emes
Kanday oor eşik boluu...

Armanı kündör aruu
Cüröktön öttöt izder.
Ayılday düynö barın
Özüñdü eskerişer.

Esteysiñ. Col uç - kıyırı -
Şamal, şaar, uyuktayt col.
Kumurska boluş kıyın,
Kumurska, kumurska bol!

KEÇ

Kebersiyt talaa. Çökkön kün...
Çlö süyröp kelet aptabın.
Öröngö tüşkön örttögü
Özöndün oñdoyt taştarı.

Ot cakkan meştey ısılap
Üylör üp. Üymök çöp çoşo
Kızıl at - kırğa kızıl ot,
Töö örköç toogo köz - boto.

Zakımdı cirep unçukpay
Celesin tartat zım mamı.
Uçalbay turat çımçıktar
Şişkebek okşop zımdağı.

ŞAYLOBEK DÜYŞEYEV

Bu yollar karınca yol,
Kavaklar eğer başı.
"Karınca, karınca ol!"
Birisinin yanar taşı.

Birisinin yanar taşı,
Araba, uçar yollar!
Rüzgar, şehir, yanar yazı,
"Karınca, karınca ol!"

Cesaret gügül gügül,
Avlandın vuruldukça.
"Zır" der dökülen yanın,
"Kur" der ak yanın.

Şarkı söylersin abla diyerek
Kızının beşik toyu!
Sallanan pencere değil
Ne kadar da zor kapı olmak...

Hasretsiz günler arı
Yürekte geçer izler.
Köy gibi dünya varın
Seni belki hatırlarlar.

Hatırlarsın. Yol ucu sonu,
Rüzgar, şehir, yuva yapar yol.
Karınca olmak zor,
Karınca, karınca ol!

GECE

Çatlar arazi. Çöken güneş...
Çöl sürükleyerek gelir afitabını.
Dağ eteğine düşen yangındaki
Nehir yatağının oynar taşları.

Ateş yakılan soba gibi sıcak,
Evler sıkıntılı. Yığın ot kızıl balçık
Kızıl at, kırda kızıl ot,
Deve hörgüçlü dağa deve gözü.

Çıbanı çıkmak ister sessizce,
Ağını çeker tel direk.
Uçamıyor kuşlar,
Şiş kebab gibi teldeki.

Aynekter asta calbirttap,
Ayıl tınc ötkön tündördöy.
Calgız bak - calgız balmuzdak,
Camgırsız kündör - küygön cer.

Tarançı çoktoy bürkülgön
Calbirttap catat bul añız.
Ak tütün bolup ilkigen
Col gana alsız çubalıp...

ÇÖP ÇABIK

Toktogul. Tooluk. Tolgon cay,
Topuday cerde çömölö.
Ak möngü toolor - toñgon may,
Añızdın baarı - çöböğö.
Araba, çiyne agılğan
Adırda catat col tütöp.
Cark etken çalgı - çağılğan
Caniña caşıl sol tüşöt.

Kozu tüş. Küçöyt çöp çabık,
Çama çok çalap cutkanga.
Kün erip kelet ört tamıp
Talaaga, gülgö, kızdarga.

Bulutsuz asman. Terebel
Boz zakım basıp nıktalat.
Aşpozu biykeç, bede, cel,
Bede emes kesme cıttanat.

Çarçaştı çalgı çapkandar,
Çarçadı köktö kün dağı.
Çap condo calgız atçanga
Çapkılup barat brigadır.

KIŞ COLDO

Kaldı cer kardın aldında,
Say şaşat boorun topçulap.
Bulutay elet aylında
But kiygen coldor koşkurat.

Uzadım, salgan çaykap tañ
Kırgızdın kışı. Tütün, men.
Alıstap barat calpak tam,
Aynekter közü bütüygön.

Kürtkülör kümüş calı bar
Külüktöy kökkö tüyülöt.
Zım karmap algan mamılar
Zımırık kuştay cügüröt.

Asmandın tartıp maanayın
Adırdı artat tiygen kün.
Sılagın kelet saamayın
Appak gül açkan çiylerdin.

"Şap" kulayt saydın taşına
sağızgan. "Şar" dep şamal, kar...
ak bantik baylap çaçına
ayazdı kütökön badaldar.

Toolor ak - kat, kat, kat bolup,
Ton kiygen toktoy akaktay.
Tala da, tal da ak bolup,
Tagdır da, col da ap-aktay.

*Camlar usulca alev alır,
Köy sessiz geçen geceler gibi.
Yalnız bağ, yalnız dondurma,
Yağmursuz günler, yanan toprak.*

*Serçe köz gibi fişkurır
Tutuşmuş belli.
Ak duman olup yürüyen
Sadece yol halsiz dökülüp...*

ÇAYIR

*Toktogul. Dağlı. Dolu yer,
Şapka gibi yerde yuvarlana, yuvarlana.
Kar kaplı dağlar, donmuş yağ,
Kıraç yerlerin tümü tortu.
Araba, kızakla ayrılmış,
Tepede yatar yol tüter.
Parlayan tırpan, şimşek,
Yanına yeşil sol düşer.*

*Tam öğlen vakti. Hızlanır ot biçimi,
Hal yok ayran yutmaya.
Güneş eriyip gelir köz damlayarak,
Tarlaya, güle, kızlara.*

*Bulutsuz gökyüzü. Etraf
Boz çıban basılıp sıkışır.
Aşçı hanım, yonca, yel,
Yonca değil aş kokar.*

*Yoruldu tırpan vuranlar,
Yoruldu gökte güneş bile.
Sol yolda yalnız atlıya
Koşturarak gidiyor şef.*

KIŞ YOLDA

*Kaldı yer karın altında,
Nehir yatağı aceleyle bağrını düğmeler.
Bulut gibi göçebe köyünde,
Ayağın değdiği yerler hırlar.*

*Uzadım, çalkaladı beni tan
Kırgızın kışı. Duman. ben.
Uzaklaşıyor alçak dam,
Küçücük gözleri kısılan.*

*Kar yığınlarının gümüş yelesi var,
Yürük gibi göğe atılır.
Telin tuttuğu direkler
Zümrüt kuşu gibi koşar.*

*Gökyüzünün çekip halini,
Tepeleri asar doğan gün.
Okşamak istersin saçlarını
Apak gül açan çaluların.*

*"Şıp" diye yuvarlanır nehrin taşına,
Saksağan. "şıp" diye rüzgar, kar...
Ak bantik bağlar saçına,
Ayazı bekleyen çalılar.*

*Dağlar ak, kat, kat, kat olup,
Kürk giyinmiş tok gibi, akik gibi.
Tarla da tal da apak olup,
Bozkır da, yol da apak gibi.*